

»SONČNICA«

Tako se imenuje lutkovna skupina, ki deluje pri KS Kodelevo že več kot dve leti. Skupina šolarjev se srečuje enkrat tedensko v prostorih KS in se vsako leto predstavi javnosti z lutkovno igrico.

Letos se je Medvedek na obisku najprej predstavil v Kulturnici, nato pa je obiskal otroke v VVZ Otona Župančiča in sicer v enotah Parmaska, Novosadska, Ob Ljubljani in Na peči, VVZ Fužine, OŠ Ketteja in Murna, OŠ Vite Pregarc, KS Šmartno, 3. marca pa je gostoval v lutkovnem gledališču v Kranju.

Naši lutkarji so igrice sami izbrali, sami so jo režirali in jo glasbeno opremili, sami so pripravili oder, razsvetljavo in lutke. Verjetno je v času teh priprav po njihovih domovih čudežno izginilo marsikaj, kar se je dalo uporabiti v ta namen, zakaj sredstev, s katerimi bi lutkarji lahko kupili material, ni bilo.

KS Kodelevo nudi tej in še nekaterim drugim interesnim sekcijam krajanov prostor, kjer se lahko shajajo, pomagajo pri organizaciji nastopov, denarja pa žal v te namene nima, zakaj s skromnimi sredstvi, ki jih mesečno dobiva kot dotacija občinske skupščine, ne more kriti niti stroškov za redna dela, za katere je zadolžena. V veliko spodbudo sekciji je bilo požrtvovalno mentorstvo Jerneja Slapernika iz Mestnega lutkovnega gledališča.

Pričakovali bi, da bi bila sredstva, ki jih sleherni delovni človek in OZD prispeva za kulturo, vsaj delno namenjena delovanju podobnih amaterskih skupin, zlasti če, če gre za skupino šolarjev, ki na ta način ne bogatijo le svojega prostega časa, ampak razveseljujejo veliko število otrok v vrtih — kot dopolnilo vzgojnega programa — v šolah, KS in zunaj nje.

Pričakovali bi tudi, da občinska SIS za kulturo in ZKO poleg finančnih sredstev nudi takimi skupinam spodbudo, da bi se njih delo boljšalo in razvijalo na podlagi strokovnega vodenja in pomoči. Žal za naše sekcije to ne velja.

Kaže, da se o podobnih zadevah le velikopotezno razpravlja in ugotavlja, kako zagotovitev sredstev in prostorov za delovanje sekcije ne bi smelo biti problematično, skrb za interesno delovanje krajanov pa se prelaga in prepušča krajevnim skupnostim. Te, žal, nimajo denarja v te namene, delavce ali dva, zaposlena v KS, pa ne moreta obvladati vseh področij življenja.

Najbrž bi morali biti delavci v SIS za kulturo in ZKO tisti, ki bi spremljali kulturno življenje na terenu, iskali pripravljenost ljudi za delo in jih spodbujali, ne pa, da se sekcija nekaj let vztrajno trudi za uvrstitev v register tistih, ki jih je ZKO pripravljena vzeti za svoje. Tak mačehovski odnos do amaterskih skupin prav gotovo ni v skladu z opredelitvijo množične ali k množicam naravnane kulture, ki naj bi jo razvijala socialistična družba.

Pa še nekaj! V tem primeru vsekakor ne moremo uporabiti obrabljene trditve, da mladina ni pripravljena delati! Morda si pogosto le pretežno izbori prostor, v katerem lahko deluje.

Premalo je organiziranih predstav za najmlajše. Pogosto je gledališče predaleč, da bi ga v današnjem hitrem tempu življenja lahko obiskalo tudi večje število otrok, ki se potrebujejo spremeniti v pogosto prezaposlenih staršev. Zato sem prepričana, da je dobrodošla in dragocena vsaka »sončnica«, ki tako samostojno in pogumno požene med nami.

NADA KLEMENC

● TUDI LANI JE BILA REDNO MED NAMI

Potujoča knjižnica

Od 38 krajev, kolikor jih obiskuje potujoča knjižnica v vseh ljubljanskih občinah (razen občine Ljubljana-Center), obiskuje v naši občini 7 krajev, in sicer: Dolško, Senožeti, Lipoglav, Zadvor, Trebeljevo, Zg. Besnico in Sp. Besnico.

Kraje še vedno obiskuje na štiri tedne v popoldanskem času. V vsakem kraju stoji bibliobus po eno uro, v Zg. in Sp. Besnici po pol ure. O prihodih bibliobusa so bralci dobro obveščeni, saj jim vodstvo knjižnice na pol leta razdeli razporede svojih obiskov za šest mesecev naprej. Urnike obiskov pa objavlja tudi na kulturni strani Ljubljanskega dnevnika in sproti dnevno na radiu Ljubljana — VAL 202.

Potujoča knjižnica je načrtovala, da bo kraje v naši občini lani obiskala 77-krat, a zaradi pomanjkanja goriva so štiri obiski odpadli. Bralci so potujočo knjižnico obiskali 1.636-krat in so si sposodili 6.807 knjig.

Akcija Ljubljanske kulturne skupnosti, ki se je pričela leta 1981, da bi v letu 1982 zamenjali staro, amortizirano vozilo z novim, sodobno izdelanim bibliobusom, v tem letu sicer ni bila uresničena zaradi zastojev tehnične narave v tovarni TAM Maribor. Vendar je potujoča knjižnica 12. februarja letos končno krenila na pot z novim bibliobusom.

Prvega januarja lani je stekel tudi že prej načrtovani proces nastanka knjižnice Otona Župančiča, kjer so združene splošnoizobraževalne knjižnice občine Ljubljana-Center: mestna, delavska, pionirska in potujoča knjižnica v enotno delovno organizacijo. Knjižnica Otona Župančiča ima svoj sedež na Gosposki 1, ob njem pa je končno tudi potujoča knjižnica dobila za svoje interno delo primeren prostor, ki ga prej vsa leta od nastanka (1973. leta) ni imela. Njen novi naslov je: KOŽ, Enota Potujoča knjižnica, Ljubljana, Gosposka 3 (tel. št. 215-108).

NIKA PUGELJ

● OB PREGLEDNI RAZSTAVI SONJE TAVČAR-SKABERNE

Praznik v galeriji KD Španski borci

Razstava slovenske kiparke Sonje Tavčar-Skaberne je bila po številu razstavljenih del zelo obsežna in je imela značaj preglednega prikaza dosedanje kiparske ustvarjalnosti. Spremljalo jo je tudi bogato ilustriran razstaveni katalog.

Za našo galerijo in za vzhodni del Ljubljane sta bila tako velika razstave kot katalog vsekakor nekaj novega, najmanj kot prireditve v duhu decentraliziranja kulture in nje demokratičnega širjenja med ljudmi. Seveda se je pri tem potrebno zavedati odgovornosti, ki jo vsaka tako velika prireditev spodbuja, še posebej, če je kot dogodek vezana na razstavišče, katerega program v celoti ni zamišljen tako ambiciozno. Sicer pa ni zadržka, da ne bi taka občinska območja, kot so Moste ali Polje, dobila razstavo, kot je tokrat bila ta, če se jo da strokovno opravičiti. Oba, čas s težnjo po nudenju kulture vsakomur in razstavljen plastika sta nedvomno opravičevala praznik v galeriji kulturnega doma.

Dolžan pa sem spomniti, da ta del Ljubljane ni tako brez kulturne tradicije. Pred nekako devdesetimi leti je imela namreč Ljubljana prav v Vodmatu tako imenovano »Latinsko četrt«, se pravi Parizu podobno mestno četrt, ki so jo kulturno poživljali študentje. V Vodmatu je bilo glavno zbirališče pri »Goverkarjevi mami«, kjer so se kot doma počutili med drugim tudi kasnejši veliki umetniki Cankar, Kette in Murn. V mladostni zavzetosti pripravljene gledališke predstave so imele svojo vlogo pri rasti kulture in o podobnem pomenu zdajšnjih prireditev v domu Španski borci smo lahko prepričani tudi mi.

Ljubljanska kiparka Sonja Tavčar-Skaberne se je predstavila z izborom iz svoje dosedanje kiparske produkcije in zaradi majhnosti posameznih plastik moramo ugotoviti, da je avtorica izrazita kiparka tako imenovane male plastike. Takih umetnikov, ki se še danes tako intenzivno ukvarjajo samo z malo plastiko, je že zelo malo. Sonja Tavčar-Skaberneva si je izbrala malo plastiko delno iz nekega nje, vezanosti na ustrezen atelje, pa tudi zaradi nagnjenosti do ustvarjanja malih figuric. Pomembno spodbudo pa lahko vidimo tudi v njenem ak-

demskem učitelju, med drugim tudi odličnem kiparju prav male plastike Zdenku Kalinu. Zanimivo je vsekakor to, da se je 1980. leta diplomirana kiparka sprva dokaj igrivo spuščala v modeliranje raznih malih figuric in motivov, poleg otrok tudi raznih skupin, tako na razstavi prikazanega zamorskega benda. Kasneje je pričela upodabljati ženski lik, včasih akte polnih oblik, redneje pa postave mladih, dozorevajočih deklet v vsej njih

Ljubljanski oktet

● NA ODRU NAŠEGA KULTURNEGA DOMA JE NASTOPILO

Tudi Ljubljanski oktet

V torek, 15. marca smo v kulturnem domu Španski borci slišali celovečerni koncert Ljubljanskega okteta. Ansambel je poznan, saj je od tedaj, ko se je izoblikoval iz vrst Akademskega pevskega zbora in začel nastopati, poteklo že celo desetletje.

Iz koncertnega lista smo lahko zvedeli, da je pevec izbor pesmi v začetku narekovala praktična potreba po ljudskih in romantično ubranih skladbah — peli so namreč podoknice — z leti pa so svoj program seveda močno obogatili. Danes oblikujejo svoje koncertne večere iz približno 200 skladb in jih zaokrožijo po vsebi-

mladostni nežnosti in zasanjanosti. Vsekakor mojstrska in zelo natančna izdelava je še posebno zanimiva pri malih, dokaj ped visokih figuricah, po pestrosti in živahnosti v izdelavi in obarvanosti pa izstopajo tudi upodobitve raznega cvetja, ki je včasih fantazijsko, včasih pa v sr islu kiparske obnovitve narave zelo stvarno, posebno morske rože, ki jim daje žgana glina kot osnovno kiparsko gradivo (poleg bronu) še poseben čar. Za kiparstvo Sonje Tavčar-Skaberneve lahko ugotovimo, da je po gradivu in tudi po tematični ženskega akta sicer tradicionalno, toda po občutju in izdelavi teži k modernosti.

MIRKO JUTERŠEK

● VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE ● VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

V JAVNIH SKLADIŠČIH

Pri tehničnem pouku smo se učili o motorjih. Žal nismo imeli nobenih dodatnih učil ali slik, pa smo se zato s toliko večjim veseljem odzvali povabilu delovne organizacije Javna skladišča, naj pridemo na ogled njihovih objektov in dela v njih. Izbrali smo

si dve uri tehničnega pouka in se odpravili tja.

Odšli smo v delavnico, kjer je stal razstavljen viličar. Najprej smo obnovili svoje znanje o motorjih, njihovem delovanju in uporabi. Nato je k nam pristopil delavec BTC in začel razlagati

razstavljene dele viličarja. Potem so nas odpeljali v sobo, kjer je stala stružnica. Tovariš nam je pokazal načine obdelovanja, hitrost vrtenja in menjava. V isti sobi je stal precej velik vrtni stroj. Odšli smo še v mizarско delavnico, kjer so nas opozorili, da se tam zgodi največ nesreč, ker so delavci zelo izpostavljeni nevarnosti zaradi izredno ostrih nožev, na strojih. Videli smo žago, brusilni stroj in stroj za obdelovanje lesa. Prav takrat so delavci zlagali deske in nismo se mogli upreti skušnjavi, da jim ne bi pomagali. Žal pa je čas prehitro tekkel in kmalu smo se morali posloviti od prijaznih delavcev, ki so močno popestrili naš pouk in pripomogli k lažjemu razumevanju učne snovi.

Tako učenci naše šole uresničujemo dogovor, ki smo ga podpisali z delovno organizacijo in KS.

KATARINA ČERNE, 8. c
OŠ JOŽETA MOŠKRIČA

● Povezovanje teorije s prakso

Učenci naše šole želimo ustanoviti pionirsko zadrugo, da bi se ob delu na polju in sadovnjaku spoznali tudi s sadjarstvom in vrtnarjenjem. Ne bomo pridelovali krompirja in poljščin, pač pa spoznavali delo naših kmetov. Pri biologiji, kemiji in spoznavanju narave se o tem že učimo, teorijo pa želimo podkrepiti s prakso.

Zelo bomo hvaležni KS Šmartno ob Savi, če nam bo to omogočila. NOVINARSKO-LITERARNI KROŽEK
OŠ JOŽETA MOŠKRIČA

● ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO — PERSONALNA UPRAVA JE RAZPISALA

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za gojence vojaških akademij v letu 1983: vojaške akademije kopenske vojske, tehniške vojaške akademije kopenske vojske, letalske vojaške akademije (za pilote), letalske tehniške akademije in mornariške vojaške akademije — usmeritve: pomorska in tehniška.

Vsa obvestila v zvezi z natečajem lahko dobite pri občinskem organu za ljudsko obrambo.

PISMA BRALCEV

● Ni mi všeč

Ni mi všeč ogromen plakat za film Maškarada, na katerem je prikazan velik falos. Kaj takega naj si privoščijo v St. Pauliju v Hamburgu, kjer je ulica javnih hiš.

Ni mi všeč, da je pred veliko hišo v Rojčevi ulici (»pentanton«) toliko nastlanega smetja. Vsaj enkrat v letu naj bi ga počistili.

Ni mi všeč, da hišna TV antena na Pokopališki ul. št. 6 ne deluje. Že več kot mesec dni ne morejo stanovalci te hiše spremljati televizijskega programa.

Ni mi všeč, da je postala ambulantna za člane ZB tudi ambulantna za vse upokojene, čeprav se to sicer da prenesti; ni mi pa všeč, da hodijo v to ambulantno tudi mladi ljudje, ker ni smoter te ustanove, ki hoče prihraniti bolnim borcem dolgo čakanje na pregled.

Ni mi všeč, da so ob vsakem snegu gimnazijci na Zaloški cesti obmetavali mimovozeče avtobuse s kepami snega. (Podpisani sem to sam dvakrat doživel, menda pa se je to dogajalo precej večkrat). Naj dijaki svojo energijo uporabljajo kje drugje.

Toliko za zdaj...

M. M.

Poet in komponist

V knjižnici J. Mazovca z Ervinom Fritzem predstavitev mape fotografij Tihomirja Pinterja

Ob predstavitvi mape fotografij Tihomirja Pinterja, sicer znanega znanstvenega delavca v njegovi stroki ter kulturnega delavca v naši občini še posebej, povzemamo nekaj misli iz uvoda omenjene mape. Dejstvo je namreč, da odkrivamo našega avtorja kot osebnost, dojemljivo za poetično interpretacijo danega objekta, za njegov zven vsej težki materialnosti navkljub, hkrati pa kot osebnost, dojemljivo za vizualno urejeno kompozicijo.

Ugotoviti, da je Pinter svojo fotografsko tehniko zavestno prepuštil uveljaviti umetnostno-estetskih načel, predvsem obvladovanju prostora v racionalnih razmerah med osnovnim predmetom pred objektom (začetim v optično zanimivi, grafični, plastični strukturi, predmetom torej, razpetim v horizontalnem in vertikalnem sestavu) ter črnim ozadjem, horizontom. Na tem osnovnem likovnem razmerju gradi Pinter svoj svet skozi osebo, vizualno izredno dojemljivo, trdno formalno konstrukcijo (posledico prvobitne težke, materialne teksture). Po idejni vsebini pa je kot že rečeno zagledan v poetično interpretacijo, ki se izraža prek notranjega, umirjenega ritma, zaporedja, prek uvažanja reda v navidezni nered, prek vznemirljive igre in senc, prek iluzionistične prostorske projekcije, ki se odvija v mikro in makrokosmičnem dojetanju vizualne celote.

Poetična interpretacija, izhajanje iz realne, ne umišljene resničnosti ter končno vizualno dojetanje celote tvorijo sintetično stopnjo Pinterjeve fotografije, ki ji tudi omogočajo večpomenske razsežnosti v poljubni, asociativno nakazani in dopustni širini. Ta širina pa v končni posledici hkrati napoveduje globino dejan-

skega prepletanja fotografskega in umetniško raziskovalnega področja, da lahko nazadnje govorimo posebej tudi o izraznosti Pinterjeve fotografije, kar je njena največja vrednota.

ALEKSANDER BASSIN

Razgrnjeni listi Pinterjeve mape

● Prireditve v KD Španski borci

Jelovškov likovni salon — od 7. do 16. aprila je odprta fotografska razstava Petra Kosmača

Zgornja avla — od 14. do 17. aprila je odprta razstava ljubiteljskih ročnih del

Velika dvorana — v soboto, 2. aprila ob 20. uri gostovanje palestinske folklorne skupine

— v torek, 5. aprila ob 19. uri nastop mešanega pevskega zbora »Zvon« iz Hurlena (Nizozemska) ter pevskega zbora SCT

— v četrtek, 14. aprila ob 19.30 — koncertni večer zamejskih kantavtorjev iz Koroške in Primorske

Uprava si pridržuje možnosti spremembe programa.

UPRAVA DOMA